

Legemiddelindustriens innspill til Næringskomiteen om Prop. 1 S (2023-2024)

Norge trenger en sterk helsenæring

Fremover vil Norge trenger flere næringer som bidrar til omstillingen av norsk økonomi. For å lykkes må Norge stimulere til utvikling av industri i Norge, og ha konkurransedyktige rammevilkår for internasjonale selskaper. Budsjettet for 2024 må derfor sikre jobbskaping, kompetanse og etablering av ny industri i Norge.

Norge har særlige forutsetninger for å lykkes med å bygge en større legemiddelindustri: velutviklede helseregistre og biobanker, politisk og klimatisk stabilitet, stabil tilgang til ren energi, arealkapasitet og tilgang til hav for transport. I tillegg har Norge en utdannings- og sysselsettingsprofil som egner seg for legemiddelindustrien. Vi har et høyt utdanningsnivå, og små lønnsforskjeller som sikrer et internasjonalt konkurransedyktig lønnsnivå for høykompetent arbeidskraft. I tillegg styrker trepartssamarbeidet denne konkurransekraften ved å gi forutsigbare lønns- og arbeidsvilkår.

Helsenæringen er en av næringene Nasjonalt eksportråd har anbefalt som satsingsområde for å øke eksporten fra Norge i fremtiden. Satsingen må følges opp med tilstrekkelig midler over statsbudsjettet, og det er positivt at regjeringen foreslår 150 millioner som et startskudd for satsingen. Norge har i dag sterke forskningsmiljøer, men for at forskningen skal komme pasientene til gode, skape norske arbeidsplasser og eksportinntekter må det legges til rette for at forskning omgjøres til selskaper slik at de komplette verdikjedene og produksjonen etableres i Norge. Forskning er legemiddelindustriens 'råvare'. Forskningsmiljøene må derfor stimuleres til å samarbeide mer med næringslivet og tiltrekke mer privat kapital og kompetanse i den forskningsbaserte verdikjeden.

LMI anmoder komiteen om å bidra til følgende grep i behandlingen av budsjettforslaget:

1. Støtte opp om «Hele Norge eksporterer»: Regjeringens satsing på økt eksport fra Norge er en riktig og viktig reform for å sikre eksportinntekter i fremtiden. Satsingen må følges opp med tilstrekkelige midler over statsbudsjettet, og LMI anmoder komiteen støtte opp om midlene regjeringen har foreslått til dette.
2. Støtte opp om Veikartet for helsenæringen: Veikartet for helsenæringen tegner opp en retning som vil ta norsk helseindustri i riktig retning. En sterk helsenæring i Norge er avgjørende for å sikre en sterk helseberedskap. LMI anmoder komiteen om å støtte opp om intensjonen i veikartet.
3. Katapultordningen: Regjeringen foreslår å sette av 26 mill. kroner til å styrke Katapultordningen. LMI anmoder komiteen om å legge føringer for at deler av denne potten skal forbeholdes utviklingen av en egen katapultordning for helseindustrien, i tråd med veikartet for helsenæringen.
4. Etablere en nasjonal satsing innen legemiddelproduksjon: Regjeringen har gitt Siva i samarbeid med Innovasjon Norge og Forskningsrådet i mandat å etablere en nasjonal satsing innenfor legemiddelproduksjon, innenfor eksisterende rammer og virkemidler. LMI anmoder komiteen om å forplikte regjeringen til å følge opp denne satsingen.
5. Frihandelsavtaler og EØS-avtalen: Legemiddelindustrien opererer i internasjonale markeder og er avhengig av tilgang til markeder utenfor Norge og at vi har likeverdige konkurransevilkår. Det er derfor viktig at NFD i 2024 prioriterer frihandel og forutsigbar

markedsadgang for norsk næringsliv gjennom å fremme EØS-avtalen og forhandle nye frihandelsavtaler.

6. Jobbe for konkurransedyktige skatter- og avgifter, slik at eierskap til norske selskaper forblir i Norge, det blir mer attraktivt for utenlandske investorer å investere i norske selskaper, og internasjonale selskaper legger sin virksomhet til Norge. Regjeringen foreslår at innslagspunktet for den ekstra arbeidsgiveravgiften fra årets budsjett settes noe opp neste år til 850 000 kroner, men den vil fortsatt ramme omtrent hver femte arbeidstager i privat sektor. Eierbeskatningen blir i stor grad stående. Eierbeskatningen er for høy i Norge og den ekstra arbeidsgiveravgiften er skadelig for omstillingen av næringslivet og bør fjernes i sin helhet i dette budsjettet.
7. Styrke satsingen på forskningsbasert innovasjon: Regjeringen foreslår å øke tilskuddet til næringsrettet forskning og grunnbevilgning til teknisk-industrielle institutter med 101,7 millioner. Økningen bør i størst grad gå til ordninger som støtter næringslivets egen FoU aktivitet og som utløser private investeringer i FoU, slik som Innovasjonsprosjekter i næringslivet. LMI anmoder komiteen om å støtte opp om økt satsing på forskning og innovasjon i og for næringslivet.